

**YETAKCHINING BOSHQARUVDAGI IMIDJI VA
ETIKASINING IJTIMOIY AHAMIYATI**

*Tursunova Toiba Tillo qizi
Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti
IV bosqich Tarix(sirtqi) 6-t-s-20-guruh talabasi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada biz yetakchi rahbarning bugungi kunda qanday salohiyat va ichki meniga ega bolishi kerak ekanligi haqda bilib olamiz. Bu orqali biz har bir yetakchi xodim va raxbar munosabatlari ularning psixaloyiyalari hamda umumiya yetakchilik qobilyatlari haqda to‘xtalhb o‘tamiz.

Kalit so‘zlar: yetakchi, rahbar, qobilyat, mahorat, uslub, boshlash, ish uslubi, rahbar mahorati, salohiyat

KIRISH

Zamonaviy rahbar imijini yaratish – bu uning yuzi, kiyinishi, qalbi, sog’lom fikri, muomala madaniyati, boshqaruvchilik san’atini mukammal egalovchi shaxs, kompetentlik: bilimi, tafakkuri, kasbiy mahorati, farosati, kamtar, xushmuomalali kabi insoniy fazilatlar, go’zallik, axloqiylik, o’git va ibrat, ustoz va shogird an’analariga tayangan holda insonning nufuzini ko’tarish, obro’yini oshirish, hurmatga sazovor bo’lishdir. Vositalari: verbal, kinetik, vizual.

Rahbar imijini taqdim etish – birinchi ta’surot qoldirish. Menkonsepsiysi, qabul qilish. Vositalari: muloqot o’rnatish, tabassum qilish, qo’l siqib ko’rishish, ismi sharifi bilan chaqirish, vizitkalar bilan almashish, do’stona munosabat o’rnatishda xajviyadan foydalanish, ko’z qarashlarda so’zlarni ifoda etish. Ko’zlar inson qalbining ko’zgusi hisoblanadi. Qat’iy, o’ziga ishonch qarashlar – qat’iyatli imij sanaladi. Atrofdagilarga innovatsiyani olib kirish.

Imjni boshqarish – vaqtidan unumli foydalanish, yozma ish yuritish, qattiq ruhiy holat, hayajonni boshqarish. Vositalari: sog’lom turmush tarzini ta’minlash (uyda, ishda), uy, ishxona, farzand tarbiyasi, xizmat safarlari orasidagi tenglikni saqlash, ong ostida omadni dasturlash (programmalashtirish), his-hayajonni oldini olishda o’z vaqtida muammolarni hal qilish, hamkorlik munosabatlarini mustahkamlash, mehnat unumdorligini oshirish, o’ziga hamda atrofdagilarga real yondashuv, uyishxonada emotsiyonal his-hayajonni bartaraf etishda madaniyatni rivojlantirish, innovatsiyani pozitiv qabul qilish, turli his-hayajonni bartaraf etish monitoringini olib borish, g’oyalar yo’nalishlarini o’zgartirish ya’ni ba’zan biz “ovuntirish” usuli ham deyishimiz mumkin.

Imij turlari

1. KORPORATIV IMIJ (kompaniya, firma, korxona, muassasa, siyosiy partiya, jamoat tashkiloti va hokazolarning imiji);

Ob'ektiv – sub'ektiv. Bu tashkilot (korxona, korporatsiya) faoliyatining sirdagi ko'rinishlari sifatida tushuniladi. Bunda tashkilot (korxona, korporatsiya) mahsuloti, xodimlarining uniformasi va xulq-atvor uslubi, korporatsiya doirasidagi munosabatlar kiradi.

Tabiiy – sun'iy. Tashkilot imijini ikki xil usul yordamida yaratish mumkin. Birinchisi, kompaniya tovarlarini xarid qilish, xizmatlaridan foydalanish. Ikkinchisi, o'ziga vazifa “yuklash” xususiyatlari qaratilgan.

Kognitiv – emottsional. Tashkilot imiji xayoliy obrazlar va ruhiy komponentlar yig'indisi sifatida tavsiflanadi. Xayoliy obrazlarga kognitiv jarayon tavsiflari, ya'ni eshitish va ko'rish orqali axborot olinganidan so'ng yaratiladigan obrazlar vositasida fikrlash tizimlari kiradi. Imijning emotsiyal jihatlariga ayni holda assotsiatsiyalar, sezgilar, ruhiy holatning shaxsiy xususiyatlari, sharoit ta'siri va hokazolar kiritiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.O'zbekiston yangi tarixi M.A.Raximov. - Toshkent: Adabiyot uchqunlari, 2018.
- 2.Mustaqil O'zbekistan tarixining dastlabki saxifalari. - Toshkent, 2000.
- 3.Erkaev A. O'zbekiston yo'li. - Toshkent: Ma'naviyat, 2011.
- 4.Mustaqillik: Izohli ilmiy-ommabop lug'at // M.Abdullaev va boshqalar: to'ldirilgan uchinchi nashr. - Toshkent: Sharq, 2006.
5. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. – Toshkent: Ma'naviyat, 2017.
- 6.Mustaqil O'zbekiston tarixi. Mas'ul muharrir A.Sabirov. - Toshkent: Akademiya, 2013.